

Raadsvoorstel

16ink00818

Datum raadsvergadering : 24 november 2016

Volgnummer :

Onderwerp : wijziging Gemeenschappelijke regeling VNOG

Voorgestelde beslissing:

De raad voor te stellen om:

1. In te stemmen met de concept- wijzigingstekst gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland;
2. De Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland hierover te informeren overeenkomstig bijgevoegde concept brief.

Aanleiding

De Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland (VNOG) bevindt zich in een reorganisatie proces. Aansluitend hierop dient de gemeenschappelijke regeling (GR) op onderdelen te worden aangepast. Voor u ligt in concept de wijzigingstekst waarop de gemeenten hun zienswijze kenbaar kunnen maken.

Wat wordt met beslissing bereikt

- Een beter leesbare gemeenschappelijke regeling door de bepalingen welke in de Wet gemeenschappelijke Regeling (WGR) zijn beschreven in de nieuwe gemeenschappelijke regeling achterwege te laten. Daarmee ontstaat een compacte regeling die de meest noodzakelijke bepalingen bevat. Tevens is wordt de GR hiermee toegesneden op de organisatiewijziging van de VNOG.

Argumenten om in te stemmen met voorgestelde beslissing(en)

De GR is aan de Wgr, zoals die per 1 januari 2015 luidt, getoetst. Waar nodig zijn bepalingen aangepast. Zo is bv. niet meer het AB maar het DB bevoegd regels te stellen over de ambtelijke organisatie (art. 33b Wgr). Omdat er voor gekozen is om artikelen die ook in Wgr zelf staan, niet meer in de GR op te nemen, zijn de desbetreffende artikelen in de GR geschrapt. Hetzelfde geldt voor bepalingen in de Wet veiligheidsregio's. Onderwerpen die hierin expliciet geregeld zijn, zijn niet meer in de GR opgenomen. Dat komt de leesbaarheid ten goede en heeft geleid tot een compactere GR, waarin alleen de meest noodzakelijke bepalingen zijn opgenomen.

Niet alle wijzigingen in de Wgr hebben tot aanpassing van de GR geleid. Zo is de invloed van de raden op de begroting en jaarrekening door de wijziging van de Wgr versterkt. De wetgever heeft bepaald dat de (meerjaren)begroting alsook de jaarrekening van het voorafgaande jaar, vóór 15 april (in plaats van 1 mei) van het jaar voorafgaand aan het jaar waarop de begroting betrekking heeft, verzonden moeten worden aan de deelnemende gemeenten. Daarnaast is de termijn voor gemeenteraden om hun zienswijze te geven op de begroting en de jaarrekening verruimd van 6 naar 8 weken. Omdat de huidige GR op dit punt geen aanvullende bepalingen kende, heeft deze wijziging geen invloed op de tekst van de GR

Een aantal wijzigingen is tekstueel van aard of betreft wetswijzigingen. Deze wijzigingen hebben weinig tot geen consequenties. Een aantal wijzigingen is van inhoudelijke aard, deze wijzigingen worden hieronder nader toegelicht.

1.1 Wijziging van de Politiewet

De koppeling tussen de voorzitter van de veiligheidsregio en de regionale korpsbeheerder van de politie komt te vervallen.

1.2 Verantwoordelijkheid Bestuurscommissie gaat naar het Algemeen Bestuur

Momenteel is de veiligheidsregio opgedeeld in brandweerclusters. Oude IJsselstreek maakt samen met Doetinchem, Bronckhorst, en Montferland onderdeel uit van Cluster Achterhoek West. Elk cluster wordt bestuurd door een bestuurscommissie bestaande uit de burgemeesters van deelnemende gemeenten. Bij de voorbereiding van de regionalisering van de brandweer in 2012 bestond de wens om 'basisbrandweezorg' te onderscheiden van de overige brandweertaken en deze op clusterniveau vorm te geven. Het algemeen bestuur (AB) VNOG heeft de basisbrandweezorg vervolgens opgedragen aan de zes bestuurscommissies. Andere onderdelen van de brandweertaak, waaronder het grootschalig optreden, zijn op regionaal niveau vormgegeven. Er is sprake van splitsing van taken en verantwoordelijkheden bij de brandweer. De visie op brandweezorg ontwikkelt zich naar het op regionaal niveau integreren en inrichten van de genoemde taakonderdelen. Een van de uitgangspunten is daarmee de doorontwikkeling van de VNOG naar één organisatie, zowel bestuurlijk als ambtelijk. Het AB wordt integraal verantwoordelijk voor alle taken van de VNOG, waaronder de zorg voor de brandweer. Dit betekent concreet dat basisbrandweezorg niet langer als een separate taak binnen de brandweezorg wordt beschouwd. De taak van de bestuurscommissies brandweer komt hiermee te vervallen. In de plaats van de bestuurscommissies komt het territoriaal afstemmingsoverleg (gebiedsgebonden commissies). Deze commissies krijgen de functie van overlegplatform waar ook opiniërend kan worden gesproken over uiteenlopende onderwerpen.

1.3 Inbedding bevolkingszorg (oranje kolom)

De gemeenten ("Oranje kolom") zijn verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid. De hulpverleningsdiensten ondersteunen de gemeenten bij het uitvoeren van deze taak. In de crisisbeheersing hebben de gemeenten een rol in de zorg voor de bevolking. De afgelopen jaren zijn er veel ontwikkelingen geweest op dit terrein. De positie en inbedding van bevolkingszorg is één van deze ontwikkelingen. In de GR wordt de lokale verankering van bevolkingszorg nu geregeld. De oranje kolom wordt opgenomen in de nieuwe GR (art. 3). Dat betekent niet dat de veiligheidsregio sturing gaat geven aan deze kolom maar dat wordt gedacht aan de ondersteuning van de samenwerking tussen de gemeenten en het aanbieden van opleidings- en oefenprogramma's voor de ambtenaren die belast zijn met de uitvoering van de gemeentelijke processen. De Coördinerend Functionaris Gemeenten wordt als adviseur toegevoegd aan het AB (art. 7) en DB (art. 11).

1.4 Financiële verdeelmodel

Het financiële verdeelmodel wordt gewijzigd. Waar de financiële bijdrage van de gemeenten nu is gebaseerd op het aantal inwoners (art.34, vierde lid, aanhef en onder d, huidige GR), geldt na de inwerkingtreding van de eerste wijziging als verdeelsleutel de verhouding per gemeente van de in de algemene uitkering van het gemeentefonds bedrag voor het cluster openbare orde en veiligheid/brandweer en rampenbestrijding (art. 22 GR). Dit wordt in principe één keer per vier jaar vastgesteld waarbij de gemeenten een stem hebben. De verdeelsleutel wordt gefaseerd ingevoerd, zodat per 2021 de verdeelsleutel volledig wordt toegepast. Het gemeentefonds is een landelijk objectief systeem. De verdeling van de onderdelen binnen het gemeentefonds komen tot stand via een beredeneerde en algemeen gebruikte systematiek.

In een eerdere consultatieronde heeft Oude IJsselstreek haar voorkeur voor dit model aan het AB VNOG kenbaar gemaakt.

Omdat bij het toepassen van het nieuwe verdeelmodel zogenoemde voor- en nadeel gemeenten ontstaan wordt voor de invoering een overgangstermijn van 3 jaar gehanteerd (25%, 50% en 75%). Oude IJsselstreek is voordeeltgemeente en hoeft volgens het nieuwe verdeelmodel jaarlijks, na de overgangstermijn ongeveer €50.000,= minder bij te dragen.

1.5 Stemverhouding (art. 8)

De stemverhouding in het AB wordt aangepast, waarbij uiteraard recht wordt gedaan aan de bepaling in de Wgr dat het DB nooit een meerderheid in het AB mag hebben, zowel niet qua aantal personen als qua stemgewicht. Er wordt overgegaan van 1 stem per 10.000 inwoners naar "staffel met demping". Dat betekent dat het aantal stemmen wel op het aantal inwoners wordt gebaseerd

maar niet meer 1 stem per 10.000 inwoners geldt maar 1 per groep van 20.000 inwoners. Boven de 100.00 inwoners is het aantal gemaximeerd op 6.

Voor Oude IJsselstreek betekent dit 4 stemmen op een totaal van 91. Het AB VNOG heeft na verschillende bestuurlijke overleggen besloten om over te gaan tot een gewogen stemverhouding (staffel plus demping). Oude IJsselstreek komt hiermee op 2 stemmen (20.000 tot 40.000 inwoners) op een totaal van 50 stemmen. Verhoudingsgewijs verandert er voor Oude IJsselstreek weinig.

1.6 Directeur (art. 18)

De duale directie wordt vervangen door één algemeen directeur die als hoogst verantwoordelijke ambtenaar integraal verantwoordelijk is voor het functioneren van de Veiligheidsregio. Hij wordt als eerste bestuurlijke aanspreekpunt/adviseur eveneens aangesteld als bestuurssecretaris.

Daarnaast wordt de algemeen directeur verantwoordelijk voor de kolom brandweer of publieke gezondheid.

Kanttekeningen

a) *Het aangaan en het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling geschiedt, op basis van het bepaalde in artikel 9 van de Wet Veiligheidsregio's, door de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten.*

Ingevolge het bepaalde in de Wet gemeenschappelijke regelingen dient de gemeenteraad daarvoor aan het college toestemming te geven. Dit geldt ook in geval de regeling wordt gewijzigd. De toestemming kan door de raad alleen worden onthouden (amenderen is niet mogelijk) wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

b) *De wijziging van de regeling komt tot stand indien tenminste tweederde van de colleges (is in de VNOG 15 colleges van de 22), die tezamen tweederde van het aantal stemmen in het algemeen bestuur (in de VNOG 61 stemmen van de 91) vertegenwoordigen, tot de wijziging hebben besloten (art.44 gemeenschappelijke regeling VNOG 2010).*

In de AB-vergadering van 27 oktober 2016 zal worden nagegaan of voldoende gemeenten hebben ingestemd met de wijziging van de gemeenschappelijke regeling. Omdat meerdere gemeenten de GR niet tijdig in hun gemeenteraad hebben kunnen bespreken komt de besluitvorming over de GR niet op 27 okt maar in het gezamenlijk AB/DB VNOG van 15 dec. Aan de orde.

Kosten, baten, dekking

- Zie § financieel verdeelmodel

Uitvoering

Planning

- 25 Okt. B&W vergadering
- 7 Nov. Commissie AFE
- 24 Nov. Raad
- 15 Dec. DB/VNOG

Communicatie/participatie

- 25 Nov. berichtgeving aan DB/VNOG
- Na de AB - vergadering van 15 Dec. 2016 worden de colleges geïnformeerd over de wijziging van de regeling
- het college van de gemeente Apeldoorn zal, ingevolge het bepaalde in artikel 26 van de Wet gemeenschappelijke regelingen, zorgdragen voor het bekendmaken van de wijziging van de regeling.

Bijlagen:

- Concept tekst- Eerste wijziging van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord- en Oost- Gelderland 2010. (16ink12131)

- Toelichting Gemeenschappelijke Regeling (GR)
- Gemeentelijke bijdragen op basis van Gemeente Fonds aanpassing vier jaar ingroei.
- Notitie "Governance in de VNOG"
- Samenvatting notitie "Oranje kolom deel1".

Burgemeester en wethouders,

R. Jeltema
Interim secretaris

O.E.T. van Dijk
Burgemeester

Raadsvergadering d.d. 24 november 2016

- conform voorstel
- zonder hoofdelijke stemming
- met algemene stemmen
- stemmen voor stemmen tegen

- aangenomen
- aangenomen met amendement
- aangehouden
- verworpen
- ter vergadering uitgereikt bij agendapunt
- in handen B&W gesteld
- opmerkingen/toezeggingen:
-